

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 76.252/3
van 27 mei 2024

over

een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige
Gemeenschap 'über meldepflichtige Infektionskrankheiten'

Op 25 april 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Viceminister-president, Minister van Gezondheid en Sociale Aangelegenheden, Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Regering ‘über meldepflichtige Infektionskrankheiten’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 14 mei 2024. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 mei 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap bevat een nieuwe regeling betreffende meldingsplichtige infectieziekten, die in de plaats komt van de regeling vervat in het besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap van 20 juli 2017 ‘über meldepflichtige Infektionskrankheiten’, dat wordt opgeheven (artikel 7 van het ontwerp). Het ontwerp bepaalt de lijst van de meldingsplichtige infectieziekten (artikel 3), machtigt bepaalde instellingen en personen om een meldingsplichtige infectieziekte te melden (naast de personen die onder de meldingsplicht vermeld in artikel 10.2, § 2, van het decreet van 1 juni 2004 ‘zur Gesundheitsförderung und zur medizinischen Prävention’ vallen) (artikel 4), bepaalt de meldingsprocedure (artikel 5) en bevat bepalingen inzake de opvolging van de melding door de gezondheidsinspectie (artikel 6).

Het te nemen besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 8).

RECHTSGROND

3.1. Artikel 3 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 10.2, § 4, 1., van het decreet van 1 juni 2004, dat de Regering van de Duitstalige Gemeenschap (hierna: de regering) machtigt om de lijst van de besmettelijke ziekten te bepalen.

In zoverre daarbij wordt bepaald vanaf welk tijdstip (bijvoorbeeld zodra een klinisch vermoeden bestaat of zodra de diagnose is bevestigd) of onder welke omstandigheden (zoals wanneer ze optreden in collectiviteiten of tijdens een tijdelijk vrijetijdsevenement) die ziekten moeten¹ worden gemeld, kan daarvoor worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de regering,² gelezen in samenhang met artikel 10.2, §§ 1 en 2, van het decreet van 1 juni 2004.

Over die precisering van de omstandigheden waarin tot de melding moet worden overgegaan, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

“Die Spezifizierung von Personengemeinschaften im Erlass ist eine Ergänzung zur Ausführung des Dekretes. Die Inhalte von 10.2 §2 des Dekretes legen die Personen fest, welche der Meldepflicht unterliegen. Diese Auflistung deckt sich mit der Meldung eines Falles in den neu definierten Personengemeinschaften, welche zumeist ebenfalls entweder

¹ Door de personen vermeld in artikel 10.2, § 2, van het decreet van 1 juni 2004, die daartoe verplicht zijn overeenkomstig artikel 10.2, § 1, van hetzelfde decreet.

² Artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 7 van de wet van 31 december 1983 ‘tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap’.

durch den behandelnden Arzt oder durch die anderen in § 2 genannten Personen (betreuende Ärzte, Verantwortliche von Laboren, Erziehungsberechtigte, Schulleitung, Leitung einer Kleinkindbetreuung) erfolgt. Um sicherzustellen, dass jeder Fall in einer Personengemeinschaft gemeldet werden kann, wurde die Liste der Personen welche eine Meldung durchführen können, in Artikel 4 um das Zentrum für die gesunde Entwicklung von Kindern und Jugendlichen sowie die Leiter einer Personengemeinschaft bzw. die Verantwortlichen einer zeitweiligen Freizeitveranstaltung erweitert. So sind auch die Krankheiten, welche im Rahmen von Vorsorgeuntersuchungen oder im Kontext einer Freizeitveranstaltung ohne Elternaufsicht auftreten, durch die beteiligten Personen registrierbar und werden an die Hygieneinspektion weitergeleitet. Die Hygieneinspektion kann dann eine effiziente Eindämmung des Infektionsgeschehens einleiten und überwachen.”

3.2. Artikel 4 van het ontwerp somt de instellingen en personen op die gemachtigd zijn om een meldingsplichtige infectieziekte te melden. De gemachtigde bevestigde dat het enkel gaat om een mogelijkheid en niet om een verplichting zoals voor de personen bedoeld in artikel 10.2, § 2, van het decreet van 1 juni 2004:

“Die in Artikel 4 des Entwurfs erwähnten Personen sollen lediglich die Berechtigung erhalten, das Auftreten einer meldepflichtigen Krankheit zu melden. Da diese Personen jedoch Verantwortung für ein verletzliches Publikum tragen, sollte ihnen die Möglichkeit gegeben werden, dies der Hygieneinspektion zu melden, sodass diese vor Ort die erforderlichen Maßnahmen treffen kann. (...) Das Dekret verbietet es nicht, von der Möglichkeit der Meldung einer ansteckenden Infektionskrankheit Gebrauch zu machen. Folglich werden mit diesem Artikel keine besonderen Rechte geschaffen. Dieser Artikel soll jedoch die besondere Verantwortung, die diesen Personen zukommt, unterstreichen.”

Voor die bepaling kan eveneens worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met artikel 10.2, §§ 1 en 2, van het decreet van 1 juni 2004, ook in zoverre daarbij (door de verwijzing naar de meldingsplichtige infectieziekten die worden opgesomd in artikel 3 van het ontwerp) wordt bepaald vanaf welk tijdstip of onder welke omstandigheden die ziekten kunnen worden gemeld (zie opmerking 3.1, tweede alinea).

3.3. Artikel 5 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 10.2, § 4, 2., van het decreet van 1 juni 2004.

3.4.1. Artikel 6, §§ 1 en 2, van het ontwerp bevatten verplichtingen voor de gezondheidsinspectie, voor de arts belast met het medisch toezicht of de medische coördinatie, en voor de behandelende arts om noodzakelijke (preventieve) maatregelen te nemen.

Op de vraag wat de rechtsgrond is voor deze bepaling wat betreft de gezondheidsinspectie, gelet op hetgeen daarover reeds wordt bepaald in artikel 10.4, § 1.1, van het decreet van 1 juni 2004, alsook wat betreft de voormelde artsen, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Artikel 10.4.1 des Dekrets ermächtigt die Regierung, Maßnahmen allgemeiner Art zur Bekämpfung ansteckender Krankheiten zu treffen. Die auf dem behandelnden Arzt und dem Koordinationsarzt lastende Verpflichtung, die notwendigen Maßnahmen im Umfeld der erkrankten Person zu veranlassen, kann über diesen Artikel gedeckt werden.

Die auferlegten Maßnahmen für den behandelnden Arzt und den Koordinationsarzt sind nicht neu hinzugefügt worden. Im Erlass über meldepflichtige Infektionskrankheiten vom 20. Juli 2017 sind diese Maßnahmen bereits aufgeführt in Anhang 3, A., welcher sich mit den Maßnahmen im schulischen Umfeld befasst. Da der Begriff ‚schulisches Umfeld‘ im Erlassvorentwurf auf ‚Personengemeinschaften‘ erweitert worden ist, befinden sich die o.g. Maßnahmen in §2 und diese Maßnahmen beziehen sich auf die Umgebung einer erkrankten Person und nicht mehr nur auf die Umgebung eines erkrankten Kindes.”

Artikel 10.4.1 van het decreet van 1 juni 2004 machtigt de regering weliswaar om initiatieven en maatregelen van algemene aard te nemen om de verspreiding van besmettelijke ziekten tegen te gaan, maar wel “[o]nverminderd de maatregelen die de gezondheidsinspectie op basis van artikel 10.3 kan opleggen en onverminderd de in artikel 10.4 vermelde bevoegdheden van de gezondheidsinspectie”, waardoor de vraag rijst of nog nieuwe taken aan de gezondheidsinspectie kunnen worden opgelegd op grond van die machtiging. Daar komt nog bij dat het opleggen van nieuwe verplichtingen aan artsen op grond van zo’n algemeen geformuleerde machtiging problematisch is. De door de gemachtigde aangevoerde rechtsgrond van artikel 10.4.1, eerste lid, van het decreet van 1 juni 2004 is dan ook wankel, zodat het best zo snel mogelijk een uitdrukkelijke rechtsgrond wordt gecreëerd in het decreet van 1 juni 2004.

3.4.2. Artikel 6, § 3, van het ontwerp voorziet in de mogelijkheid voor de gezondheidsinspectie om bepaalde instellingen en voorzieningen opdracht te geven om de maatregelen uit te voeren die de gezondheidsinspectie heeft genomen overeenkomstig artikel 10.3 van het decreet van 1 juni 2004.

Op de vraag wat wordt bedoeld met de “instellingen van openbaar nut die belast zijn met het medisch toezicht of de medische coördinatie in de onder hen ressorterende bedrijven”, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Bezüglich der Einrichtungen handelt es sich in erster Linie um das Zentrum für die gesunde Entwicklung von Kindern und Jugendlichen.

Folgende Einrichtungen sind außerdem betroffen:

- das Belgische Rundfunk- und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft;
- das Institut für Aus- und Weiterbildung im Mittelstand und in kleinen und mittleren Unternehmen;
- die Autonome Hochschule in der Deutschsprachigen Gemeinschaft, sobald die Bestimmungen des vorliegenden Dekretes durch ein gemäß Artikel 24 Paragraph 2 der Verfassung verabschiedetes Dekret auf sie anwendbar gemacht wurden;
- das Zentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Kinderbetreuung.

Bezüglich der ersten drei der vorerwähnten Einrichtungen gilt zu präzisieren, dass bis zum jetzigen Zeitpunkt keine anderen Dienstleister, Unternehmen, Organisationen, Dienste und Einrichtungen von diesen Einrichtungen öffentlichen Interesses abhängen. Selbständige Tagesmütter hängen hingegen vom Zentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Kinderbetreuung ab.”

Aangezien het gaat om de nadere uitwerking van hetgeen wordt bepaald in artikel 10.4, § 1.1, eerste en tweede lid, van het decreet van 1 juni 2004, kan voor artikel 6, § 3, van het ontwerp worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid, gelezen in samenhang met de voormelde decretale bepaling.

3.5. Artikel 7 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 10.2, § 4, 1. en 2., van het decreet van 1 juni 2004.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De vermelding van de rechtsgrond in de aanhef moet in overeenstemming worden gebracht met wat is uiteengezet in de opmerkingen 3.1 tot 3.5.

Artikel 7

5. In artikel 7 van het ontwerp schrijve men “abgeändert durch den Erlass vom 18. Januar 2019” in plaats van “abgeändert durch den Erlass vom 19. Januar 2019”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE